

Vraag nr. 101
van 19 november 2004
van de heer BART DE WEVER

Cv-installateurs en onderhoudstechnici – Taalvereisten

De laatste dagen is er in Wallonië en Franstalig Brussel veel te doen geweest rond een zogenaamde discriminatie door de Vlaamse Regering : anderstalige installateurs van centrale verwarming die in het Vlaamse gewest willen werken, moeten Nederlands kennen.

Om in Vlaanderen in aanmerking te komen voor een erkenningsnummer voor verwarmingsinstallateur of onderhoudstechnicus, zijn blijkbaar de taalvereisten verscherpt. Zo wordt men onderworpen aan een taaltest. Voor ons is dit niet meer dan normaal. De Vlaamse klant moet op zijn minst een installateur of onderhoudstechnicus over de vloer krijgen die onze taal machtig is.

1. Wat is de exacte procedure om een erkenning te krijgen als installateur centrale verwarming en onderhoudstechnicus ? Op welke regelgeving is dit gebaseerd ?
2. Hoeveel erkenningsvragen zijn er de afgelopen jaren ingediend en effectief uitgereikt ? Hoeveel geweigerd en waarom ?
3. Hoeveel erkenningsvragen zijn er de afgelopen jaren ingediend en effectief uitgereikt aan mensen die niet op het grondgebied van het Vlaamse gewest gedomicilieerd zijn ? Van welk gewest of land zijn deze indieners afkomstig ?

Hoeveel ervan zijn geweigerd omdat de indiener niet voldeed aan de taaltesten ?
4. Klopt het dat de procedure, inzonderheid de taalvereisten, onlangs verscherpt is en zo ja, waarom ?
5. Klopt hetgeen beweerd wordt door de Waalse politicus Serge Kubla, namelijk dat de regelgeving nu al wordt toegepast, hoewel het decreet nog niet door de bevoegde minister is getekend ?

6. Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover de uitlatingen van tal van Waalse politici, die spreken van een "discriminerende maatregel, omdat Vlaanderen zich afschermt van Franstalige werknemers" ?

7. Zal de Vlaamse Regering kwaliteitsvereisten en dus ook taalkennis laten blijven primeren boven een rondje schaduwvechten met politici ten zuiden van de (taal)grens ?

Antwoord

1. Vooreerst dient de belangrijke rol van de erkenning als opleidingsinrichting toegelicht te worden.

Verder moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds de "installateur centrale verwarming" en anderzijds de "technicus inzake de controle en het onderhoud van ketel/branderinstallaties (zgn. brandertehnicus)".

Erkenning van de opleidingsinrichtingen

Binnen het Vlaamse gewest verzorgt de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (Aminabel) reeds vele jaren de administratieve afhandeling van de erkenning als inrichting voor

- 1) het uitreiken van het certificaat van kwalificatie en voortgezette opleiding in verbrandingscontrole en onderhoud van verwarmingsinstallaties gevoed met vloeibare brandstof (zgn. certificaat brandertehnicus),
- 2) het uitreiken van het attest van technicus inzake de controle en het onderhoud van stookolietanks (zgn. attest stookolietehnicus).

Naast enkele tientallen erkende instellingen in Vlaanderen (waaronder (hoge)scholen, VDAB-instellingen, Syntra's en een aantal trainingscentra) zijn er ook binnen het Brussels Hoofdstedelijke gewest twee instellingen door het Vlaams Gewest erkend. Beide instellingen zijn in deze zin uitzonderlijk, dat zij de cursus in beide landstalen (Nederlands en Frans) geven (of gaven). Het gaat om Cedicol

VZW (Voorlichtingscentrum voor vloeibare brandstoffen – Centre d'information des combustibles liquides), Dauwstraat 12 te 1070 Brussel en EFP (Espace Formation PME Infac-Infobo ASBL), Sterstraat 163 te 1180 Brussel.

De erkenning van ALLE opleidingsinrichtingen (ook in Brussel) wordt verleend mede op basis van een met het aanvraagdossier ingediende en goedgekeurde Nederlandstalige cursus. Inhoud en kwaliteit van de Franstalige opleiding zijn met andere woorden nooit betrokken geweest bij de beoordeling van de aanvraag tot het verkrijgen van de toestemming om certificaten of attesten af te leveren.

Erkenning van de technici, nl. de brander- en stookolietechnicus

De afdeling Aminabel staat ook in voor

- 1) de homologatie van de certificaten van kwalificatie en voortgezette opleiding in verbrandingscontrole en onderhoud van verwarmingsinstallaties gevoed met vloeibare brandstof (zgn. erkenning als brandertechnicus),
- 2) de homologatie van de attesten inzake de controle en het onderhoud van stookolietechnicus (zgn. erkenning als stookolietechnicus)

van de in bovenvermelde opleidingsinrichtingen geslaagde kandidaten.

Beide categorieën van technici ontvangen bij de erkenning een gehomologeerd (respectievelijk) certificaat (brandertechnicus) of attest (stookolietechnicus) en een nominatief (dus op persoonlijke naam) toegekend erkenningsnummer, geldig in Vlaanderen en met een maximale geldigheidsduur van vijf jaar. De erkenning is bijgevolg strikt persoonlijk en niet overdraagbaar, wat betekent dat alleen hij die erkend is de taak mag uitvoeren. De erkenning kan worden verlengd na het volgen van de hernieuwingsopleiding en het opnieuw afleggen van erbij horende proeven. Door de homologatie van de respectieve certificaten/attesten wordt het de brandertechnicus/stookolietechnicus toegestaan (binnen de geldende erkenningsperiode) de werkzaamheden binnen het Vlaamse gewest uit te voeren. Verder is het ook zo dat (conform Vlarem, titel II, hoofdstuk 6.5, artikel 6.5.6.3) elke erkende stookolietechnicus verplicht is te

beschikken over een geldige erkenning als brandertechnicus.

Regelgeving

Regelgeving wat betreft de opleiding en de erkenning als brandertechnicus is (momenteel nog) federale wetgeving, namelijk het koninklijk besluit (KB) van 6 januari 1978 tot voorkoming van luchtverontreiniging bij het verwarmen van gebouwen met vaste of vloeibare brandstof.

Regelgeving wat betreft de opleiding en de erkenning als stookolietechnicus is Vlaamse wetgeving, namelijk het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en zijn wijzigingsbesluiten (Vlarem, titel II, inzonderheid de hoofdstukken 6.5 (particuliere stookolietanks) en 5.17 (opslag van gevaarlijke producten in het algemeen)).

De installateur centrale verwarming versus de technicus inzake de controle en het onderhoud van ketellbranderinstallaties (zgn. brandertechnicus)

Installateur centrale verwarming

Het beroep van (gemachtigd) installateur baseert zich op federale regelgeving (Federale Overheidsdiensten Economie, KMO, Middenstand en Energie) en valt dus buiten de bevoegdheid van de gewesten. De installateur houdt zich in hoofdzaak bezig met het plaatsen, herstellen en vervangen van toestellen, onderdelen en bijbehorigheden. De installateur s.s. mag dan ook alleen deze taken uitvoeren en dus geen controle of onderhoud verrichten.

Brandertechnicus

De erkenning van brandertechnicus, welke administratief wordt behandeld door de afdeling Aminabel (sectie Erkenningen) en waarvan het afdelingshoofd bij delegatie door de bevoegde minister van Leefmilieu de documenten handtekent (en op die manier de erkenning verleent), is momenteel nog steeds gebaseerd op het meer dan 25 jaar oude KB van 6 januari 1978 tot voorkoming van luchtverontreiniging bij het verwarmen van gebouwen met vaste of vloeibare brandstof.

De brandertehnieus ontvengt bij zijn erkenning een gehomologeerd sertifikaat en een nominatief (op zijn persoonliike naam) toegekend erkenningsnummer geldig in Vlaanderen en met een maximale geldigheidsduur van vijf jaar. De erkenning is strikt persoonliik en niet overdraagbaar. De erkenning kan wel worden verlengd na het volgen van de hernieuwingsopleiding en het opnieuw afleggen van de hierbij horende proeven.

De brandertehnieus voert controle en onderhoud uit. Hij levert na het uitvoeren van zijn taken een reinigings- en verbrandingsattest af (het zgn. conformiteitsattest). Dit attest moet de burger (bij controle door de bevoegde overheid) kunnen voorleggen ter staving dat hij met de regelgeving in orde is. De brandertehnieus sensu stricto mag dus alleen controle en onderhoud uitvoeren (in de praktijk is het hem wel toegelaten, doch alleen voorzover nodig om de metingen en/of afstellingen die hij moet verrichten korrekt te kunnen uitvoeren bepaalde onderdelen te vervangen).

De situatie op het werkveld

Het is nu zo dat de overgrote meerderheid van de installateurs tevens brandertehnieus is. Niemand kan de installateur immers beletten zich met de bijkomende kennis van brandertehnieus te bekwamen en het sertifikaat van kwalifikatie en voortgezette opleiding in verbrandingskontrolle en onderhoud van verwarmingsinstallaties gevoed met vloeibare brandstof te behalen.

Hierdoor zal het in de praktijk veelal zo zijn dat de installateur naast plaatsingen (gebaseerd op federale regelgeving) ook kontrolle en onderhoud uitvoert vanuit zijn gewestelijke (hier Vlaamse) erkenning als brandertehnieus. We spreken ons hier niet uit in hoeverre er op die manier sprake is van een rechter/partijsituatie. Een installateur die eerst bepaalde materialen plaatst, herstelt of vervangt, en daarna als technieus ze ook kontrolleert en onderhoudt, beoordeelt immers op deze manier zijn eigen werk. Zo zou hij ook bepaalde onderdelen kunnen afkeuren, om er daarna zelf nieuwe te kunnen plaatsen (lees verkopen).

2. Het totaalbestand aan techniei is constant aan evolutie onderhevig. Zo zijn er firma's die ontstaan, andere die verdwijnen, techniei die afstuderen, anderen die stoppen met werken, enzovoort.

Momenteel (toestand 1 december 2004) zijn er 8.274 brandertehniei en 3.230 stookolietehniei erkend.

De afgelopen jaren zijn volgende aantallen erkenningen uitgereikt:

Jaar	Brandertehnieus	Stookolietehnieus
2002	1640	509
2003	1418	442
2004 (tot 02/11)	1115	267

En volgende aantallen erkenningen werden geweigerd:

Jaar	Brandertehnieus	Stookolietehnieus
2002	0	0
2003	0	0
2004 (tot 02/11)	0	0

In afwachting van de publicatie van het nieuwe BVR worden sedert begin maart 2003 (door de instellingen uit het Brusselse die de cursussen in beide landstalen geven) geen sertifikaaten van brandertehnieus of stookolietehnieus (van geslaagden in de Franstalige proef) meer overgezonden, noch gehomologeerd. Een uitzondering wordt gemaakt voor die personen waarvan de administratie kon vernemen dat zij over een voldoende kennis van de taal van het gewest waar zij hun aanvraag tot erkenning richten (Vlaanderen), beschikten. Geslaagde techniei van de Franstalige proef (die denken in aanmerking te komen om een Vlaamse erkenning te krijgen) nemen hiervoor dan best zelf contact op met de sectie Erkenningen van de Milieuadministratie.

3. Erkenningaanvragen (bij benadering) ingediend en uitgereikt aan personen niet op het grondgebied van het Vlaamse gewest gedomiciieerd en die momenteel nog erkend zijn :

Brandertehnieus	Brussel	Wallonië	Frankrijk	Nederland
	522	811	3	28

Stookolietehnieus	Brussel	Wallonië	Frankrijk	Nederland
	71	25	0	1

Er dient hier te worden vermeld dat om in Vlaanderen als brandertehnieus (of stookolietehnieus) erkend te worden, het niet noodzakelijk is dit gewest ook te bewonen. Het is echter wel noodzakelijk door de Vlaamse Gemeenschap (nominatief) erkend te zijn (en dus over een geldig erkenningsnummer te beschikken) om op Vlaams grondgebied (inclusief de faciliteitengemeenten, welke tot Vlaanderen behoren) de taken van brandertehnieus (of stookolietehnieus) te mogen uitoefenen.

Van welk gewest of land de indieners afkomstig zijn, wordt op het certificaat (brandertehnieus) of attest (stookolietehnieus) vermeld aan de hand van de geboortedatum en -plaats. Een exacte telling hiervan per gewest of land zou zeer veel werk vragen. Er zouden hiervoor ± 12.000 formulieren moeten worden bekeken. De sectie Erkenningen van Aminabel kan wel van elke erkende technieus (bij opgave van naam, adres of erkenningsnummer) opzoeken welke de geboortedatum en geboorteplaats van de persoon in kwestie zijn.

Zij beschikt hiervoor over een Aminabel-databank van meer dan 12.000 erkende technieci (brandertehnieus en stookolietehnieus samen). Deze lijsten zijn voor alle burgers beschikbaar en zijn consulteerbaar op internet via de webstek www.mina.be.

4. Dit is voor zover juist, dat de controle op de kwaliteit inderdaad werd verscherpt gelet op klachten van burgers.
5. De Vlaamse administratie heeft steeds correct de vigerende regelgeving toegepast en steunt haar controleopdracht op artikel 26 van het KB van 6 januari 1978.

Wanneer een steekproef op initiatief van de administratie werd georganiseerd, dan was dit met de bedoeling aan hen die slaagden in de Franstalige proef en die een voldoende kennis van de gewesttaal van Vlaanderen bezaten, de mogelijkheid te geven hun vak binnen Vlaanderen ook effectief uit te oefenen. De administratie vond dat deze technici niet mochten benadeeld worden ten opzichte van andere geslaagden van de Franstalige proef die hun kennis omtrent de Nederlandstalige terminologie (opgestelde woordenlijst van de 150 meest voorkomende termen uit het vakjargon) niet wisten (of weigerden) in te studeren.

De administratie laat hierbij ook weten dat zowel Franstalige Brusselaars, Waalse inwoners, alsook niet-Belgen (zoals Turken, Grieken, Italianen en Amerikanen) aan de op 28 oktober 2003 georganiseerde steekproef deelnamen en inmiddels hun homologatie en dus erkenning voor de maximale erkenningsduur (5 jaar) in Vlaanderen bekwamen. Zelfs voor een tweetal technici (hoewel hoofdzakelijk werkzaam in de facilitatengemeenten) die bij de mondelinge steekproef in het Frans bevestigden, geen Nederlands te willen spreken en in het verleden ook uitsluitend Franstalige onderhoudsattesten te hebben uitgeschreven (ook in Vlaanderen en buiten de facilitatengemeenten, wat wettelijk niet kan), werd na beraadslaging binnen de administratie, zij het dan voorlopig, toch een erkenning verleend, voor de verkorte geldigheidsduur van twee jaar. De administratie was bereid op deze manier haar goede wil te tonen en een overgangperiode in te bouwen als tegemoetkoming. De technici zouden alzo in de loop van deze verkorte erkenningsperiode nogmaals de kans krijgen hun bereidheid te tonen om zich de taal van het gewest waarin zij wisten te werken (Vlaanderen) eigen te maken.

Bij de eerstvolgende verlenging van erkenning (inmiddels zou dan het nieuwe BVR zijn gepubliceerd en in werking getreden en het oude KB van 06/01/1978, althans wat Vlaanderen betreft, zijn vervallen) zouden zij dan het certificaat van kennis van de Vlaamse wetgeving en de Nederlandstalige terminologie dienen te behalen, door het afleggen van de éénmalige proef, zoals het nieuwe BVR het voorschrijft. Het is dus op het ogenblik zo dat nog geen enkele erkenning echt werd geweigerd.

6. De af te leggen steekproef inzake de kennis van de Vlaamse regelgeving en de Nederlandstalige terminologie heeft tot doel :

- de klantvriendelijkheid, de communicatie en de dienstverlening naar de burger toe te bevorderen,
- te waken over de kwaliteit van het geleverde werk (waaronder ook het correct invullen van het conformiteitsattest).

Bovenvermelde test is éénmalig en behelst zeker geen taalexamen zoals in de kranten wordt beweerd. Het gaat alleen om het leveren van het bewijs van kennis van de Vlaamse regelgeving en de Nederlandstalige vakterminologie. Ook wordt van de anderstalige technicus geen perfecte tweetaligheid gevraagd. Het gaat erom te waken over enerzijds de kwaliteit van de opleiding en anderzijds de goede en correcte dienstverlening naar de klant toe. Het is evenmin zo dat Vlaanderen zich wil afschermen voor Franstaligen of hen naar taal wil discrimineren, iedere Franstalige of anderstalige brandertehnicus (of stookolietehnicus) is in Vlaanderen welkom om er zijn werkzaamheden uit te voeren, mits er erkend te zijn en dus onder voorwaarde dat hij zijn "voldoende" kennis bewezen heeft van de Vlaamse wetgeving en Nederlandstalige terminologie. De burger mag dit van de technicus als vakman eisen en betaalt hem dan ook voor een correcte dienstverlening.

Daarnaast kunnen anderstaligen die in Vlaanderen woonachtig zijn, zonder het minste probleem een anderstalige technicus voor controle of onderhoud van hun installatie vragen. Elke in Vlaanderen wonende burger is wat betreft de keuze van zijn brandertehnicus volledig vrij. De technicus moet alleen in Vlaanderen erkend zijn, zijn werk op een reglementair correcte en objectieve manier uitvoeren en de burger (met uitzondering van de facilitatengemeenten, waar "op vraag van de burger" een Franstalig document mag worden uitgeschreven) Nederlandstalige conformiteitsattesten uitschrijven en overhandigen. Alleen op deze wijze worden ook de goede brandertehnici die correct werk leveren en de wetgeving respecteren, beloond en aangespoord om zo verder te handelen en wordt marktbederf en concurrentievervalsing vermeden.

7. Zoals reeds gezegd, staan een goede dienstverlening naar de burger toe, evenals de klantvriendelijkheid (alle burgers, dus ook de brandertechnici) bij de Vlaamse administratie hoog in het vaandel. Het is trouwens een van de belangrijkste doelstellingen uit het "Charter van de Vlaamse Gemeenschap". Dit houdt in dat om de erkenning te verkrijgen vooreerst aan alle erkenningsvoorwaarden moet worden voldaan. Verder dient het uitvoeren van de taken (in het kader waarvoor de erkenning werd verleend) op een objectieve, correcte en reglementaire wijze te gebeuren. Dit geldt trouwens voor alle erkenningen in Vlaanderen en niet alleen voor deze van brander- of stookolietechnicus.

Kwaliteitsbewaking door uitvoering en handhaving van regelgeving zijn voor de Vlaamse Gemeenschap essentieel, zowel voor het bereiken van de vooropgestelde doelstellingen als voor de geloofwaardigheid van de Vlaamse overheid. Regels moeten dan ook uitvoerbaar en afdwingbaar zijn en moeten kunnen worden gecontroleerd en gehandhaafd.